

З усього вище написаного можна зробити висновок, що при виході організації на зарубіжні ринки, необхідно визначити та пройти певні етапи формування системи маркетингових комунікацій. Тобто потрібно чітко усвідомити та вивчити на який ринок варто виходити, на яку аудиторію спрямовувати свої зусилля, сформувані комунікативні цілі та загальні цілі підприємства, вибрати найефективніші інструменти маркетингових комунікацій для реалізації стратегії маркетингу – мікс, сформувані оптимальний бюджет для реалізації задуму та останнім етапом є оцінка вище перелічених дій та результатів, які будуть з їхньою допомогою отримані.

ЛІТЕРАТУРА

1. Братко О. С. *Маркетингова політика комунікацій: Навчальний посібник.* – Тернопіль: Карт-Бланш, 2006. – 275 с.
2. Бутенко Н. В. *Основи маркетингу: навчальний посібник / Н. В. Бутенко.* – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2004. – 140 с.
3. Оснач О. Ф. *Промисловий маркетинг Підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. Ф. Оснач, В. П. Пилипчук, Л. П. Коваленко* – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 364 с.
4. Піддубняк М. А., К. т. н. Рябенко Л. І. *V Международная научно-практическая Интернет-конференция «Альянс наук: ученый – ученому» / М. А. Піддубняк // Маркетингова стратегія виходу підприємства на зовнішній ринок. – 2009 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.confcontact.com/2009_03_18/ek1_pidubnyak.php.*
5. Чеботар, Я. С. Ларіна, О. П. Луцій, М. Г. Шевчик, Р. І. Буряк, С. М. Боняр, А. В. Рябчик, О. М. Прус, В. А. Рафальська *Маркетинг: Навчальний посібник / Київ «Наш час», 2007. 504 с.*
6. Шамота, Г. М. *Формування тактики виходу підприємства на зовнішній ринок [Текст] / Г. М. Шамота, Ю. О. Коваленко // Економічний форум. – 2013. – Режим доступу: <http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/handle/123456789/9104>.*

АНДРІЙ ДОРОШ

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Зварич Р. Є.

ПОТЕНЦІАЛ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ

Розширення Європейського Союзу, вступ України до СОТ, світова економічна криза, інші процеси глобалізації мають суттєвий вплив на соціально-економічний розвиток української держави. Життя ставить перед українським суспільством нові виклики зовнішнього і внутрішнього походження, які у своїй сукупності спричиняють різку диференціацію українських регіонів, насамперед прикордонних, в першу чергу за інтегральним

показником, яким є показник рівня людського розвитку. Така диференціація спричинює соціальну напруженість і веде до наростання відчуженості між громадами та регіонами, що становить загрозу національній безпеці української держави [1].

З середини 90-х років минулого століття проявилася значна зацікавленість вчених до проблематики транскордонного співробітництва. Велику увагу цим проблемам приділили Герцог Р., Марку Ж. (Франція), Локателлі Р., Габбе Г., Мюдріх Г., Кліп К. (Німеччина); Зарді А. (Італія); Борісов Б., Ілієва М. (Болгарія); Романов С., Білчак В., Вардомський Л., Зверев Й. (Росія); а також вітчизняні вчені: Амоша О., Беленький П., Бройде З., Бураковський І., Гакман С., Куйбіда В., Козоріз М., Легенько Ю., Лендбел М., Луцишин Н., Макогон Ю., Мальський М., Мельник А., МокійА., Пила В., Пирожков С., Писаренко С., Романюк С., Сиромолот Е., Студенніков І., Ткачук А., Чмир О., Чайка Н., Шевчук К., Щербак Н. та ін. [4] Одночасно з боку Європейського Союзу та Ради Європи здійснюються планомірні заходи для створення «Європи без роз'єднуючих кордонів», забезпечення «територіального вирівнювання» між регіонами з метою зменшення диспропорцій у їх розвитку. На підтвердження особливого значення такої політики та віднесення пов'язаних із її реалізацією завдань до числа пріоритетних було розроблено низку важливих правових інструментів, які застосовуються для підтримки транскордонного співробітництва, а саме: Європейську рамкову конвенцію про транскордонне співробітництво між територіальними владами або громадами та три додаткові Протоколи до неї, Регламент Європейського Парламенту та Ради 1082/2006 про Європейські угруповання з міжтериторіального співробітництва (EGTC) від 5 липня 2006 р. тощо. Враховуючи зазначене, нова державна регіональна політика повинна передбачати можливості для розширеного представлення регіонів України в Європейському економічному та політичному просторах. Велике значення має також і розвиток співробітництва з країнами-членами СНД та іншими державами-сусідами, зокрема членами Організації Чорноморського економічного співробітництва.[2]

Разом з тим, Україною ще не у повній мірі використовується потенціал транскордонного співробітництва, що має забезпечити сталий розвиток та конкурентоспроможність транскордонних регіонів. У рекомендаціях парламентських слухань, затверджених постановою Верховної Ради України від 27 червня 2007 р., зокрема, зазначається, що подальша реалізація сучасних можливостей транскордонного співробітництва України є гарантією подальшої реалізації в Україні принципу субсидіарності та забезпечення сталого соціально-економічного і просторового розвитку регіонів у інноваційно-інвестиційний спосіб. Парламентом України було зазначено, що посилення ролі єврорегіонів у процесі транскордонного співробітництва полягає в тому, що вони можуть і повинні стати ключовою ланкою у підтриманні контактів між органами державної влади та органами місцевого самоврядування, виробленні стратегії спільних дій, ініціюванні проектів, реалізація яких відповідає інтересам прикордонних регіонів України.

Наприкінці ХХ-го століття регіональна політика Європейського Союзу перейшла до нової парадигми – від застосування механізмів ліквідації диспропорцій регіонального розвитку шляхом міжрегіонального перерозподілу ресурсів до мобілізації природно-ресурсного потенціалу територій і застосування принципу субсидіарності. Цей підхід був використаний суміжними прикордонними регіонами Європи, які налагодили взаємні контакти міждержавними регіональними органами влади, органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями, господарськими суб'єктами, об'єднуючи зусилля для вирішення спільних проблем, і від співробітництва за окремими транскордонними угодами перейшли до співробітництва в рамках єврорегіонів. Німеччина, Польща, Чехія та інші країни створили єврорегіони по всьому периметру своїх кордонів, що зумовлювалося, зокрема, поглибленням євроінтеграційних процесів та удосконаленням механізмів фінансування регіонального розвитку в Європейському Союзі. Основні пріоритетні напрями фінансової підтримки Європейського Союзу базувалися на загальних засадах просторового облаштування Європейського континенту, прийнятих Радою Європи, і передбачали підвищення координованості та узгодження розвитку суміжних прикордонних територій сусідніх країн шляхом розробки концепцій спільного розвитку транскордонних регіонів. Таким чином, з метою виявлення спільних проблем і пошуку ефективних шляхів їх вирішення постала необхідність системного дослідження транскордонного регіону, як бази розвитку транскордонного співробітництва, що потребувало належного теоретико-методичного підґрунтя. [2]

Тому важливим кроком для виходу із такого становища є використання потенціалу транскордонного співробітництва як інноваційного інструменту державної регіональної політики. Слід зазначити, що 19 із 25 регіонів України є прикордонними, а їх сукупна площа становить близько 77% усієї території держави. На сьогодні на території України діють 9 єврорегіонів, а саме: «Буг» (Україна, Польща, Білорусь), «Карпатський єврорегіон» (Україна, Польща, Словаччина, Угорщина, Румунія), «Нижній Дунай» (Україна, Молдова, Румунія), «Верхній Прут» (Україна, Молдова, Румунія), «Дніпро» (Україна, Росія, Білорусь) та «Слобожанщина» (Україна, Росія), «Ярославна» (Україна, Росія), «Донбас» (Україна, Росія). У 2008 р. за ініціативою Ради Європи було утворено Чорноморський єврорегіон. [2]

Отже, на сьогодні завершується процес інституціоналізації транскордонного співробітництва у вигляді єврорегіонів по усьому периметру державного кордону України.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Транскордонне співробітництво – стратегічний ресурс розвитку прикордонних територій України/ за заг. ред. к.е.н В. Борщевського. – Львів: Ін-т між нар. економіч. дослідж.; Регіональний філіал Національного ін-ту стратегічних досліджень в м. Львові, 2008. – 180 с.*

2. *Транскордонне співробітництво – Стратегічний документ, 2007–2013 рр. Індикативна програма, 2007–2010 рр. // Офіційний сайт Європейської Комісії. – Режим доступу : <http://ec.europa.eu>.*

3. Державний комітет статистики України// Географічна структура експорту-імпорту товарів і послуг України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

4. Мікула Н. Євро регіони: досвід та перспективи. – Львів: ІРД НАН України, 2003. – 222 с.

РОМАН ЗВАРИЧ

ІНДУКЦІЯ ТОРГОВОЇ ВІЙНИ

Торгова війна окреслюється торговим суперництвом двох або більше сторін, яке проводиться з ціллю захоплення закордонних ринків (наступальна торгова війна) або попередження торгової “окупації” національної економіки (оборонна торгова війна). Вивчення причин і методів ведення торгових війн складає прерогативу різних наук, в тому числі геоекономіки і світової економіки. Торгова війна може проводитися в рамках ширшого фронту “бойових дій” т.зв. економічної війни.

Основні методи ведення наступальної торговельної війни:

- пониження експортних митних тарифів;
- підвищення експортних квот;
- використання демпінгових цін;
- у виняткових випадках використовується торгова блокада;
- оголошення продукції конкурентів шкідливою для споживачів або екології (заяви можуть супроводжуватися просуванням міжнародних нормативних актів і стандартів, що забороняють або суттєво обмежують виробництво та використання продукції конкурентів).

До методів оборонної торговельної війни відноситься зведення торгових бар'єрів:

- підвищення імпорتنих мит (в т.ч. використання порівняльних мит, що передбачають підвищення ціни імпортованого товару до рівня внутрішніх цін з метою запобігання демпінгу);
- зниження імпорتنих квот;
- введення нетарифних обмежень – бар'єрів, пов'язаних з ускладненням процедури ліцензування та нагромадженням митних формальностей;
- введення технічних бар'єрів, що передбачають виникнення складнощів з відповідністю імпорتنих товарів національним стандартам і технічним умовам.

Кожне століття, починаючи від часів Стародавнього Єгипту позначено кровопролиттями, але, починаючи з 20 ст., війни набули принципово нового характеру. На сучасному етапі торгово-економічні війни здійснювались, в основному через “перекачування мізків”, економічну експансію та промислове шпигунство. Так, сьогодні урядами більшості високорозвинених країн розроблені й здійснюються довгострокові програми “перекачування” наукового потенціалу. На це виділяються значні засоби, створюються спеціальні центри й